

Perspektivy společnosti ŠKODA JS a.s.

Josef Říha*, ŠKODA JS a.s.

Společnost ŠKODA JS, a.s. se již padesát let zabývá inženýringem a dodávkami pro jadernou energetiku. Písmena JS v názvu společnosti označují jaderné strojírenství. V letech 2001 a 2002 prošla restrukturalizací, během níž byly opuštěny ztrátové obory podnikání a počet oborů byl zúžen na pět jaderných a jeden nejaderný v oblasti petrochemie a plynárenství. Zároveň byl snížen počet pracovníků ve firmě z původních 1 200 v roce 2000 na dnešních 730. Dvě třetiny z tohoto počtu představují odborné technické a administrativní profese (projektanti, konstruktéři, výpočtáři, pracovníci laboratoří a zkušeben, prodejci, ekonomové), třetinu tvoří dělnické profese. V roce 2004 do společnosti vstoupil nový vlastník – ruská strojírenská skupina OMZ, která je zárukou perspektivního rozvoje nosného oboru jaderné energetiky ve firmě.

Rok 2004 byl již pátým v pořadí, který společnost ŠKODA JS, a.s. ukončila se ziskem. Tržby za dodané výrobky a služby činily více než 2,5 miliardy Kč. Poměr jaderných a nejaderných zakázek, vztažený na několik posledních let, je přibližně 2:1.

K hlavním současným projektům společnosti patří **Obnova systému kontroly a řízení jaderné elektrárny Dukovany**. Akce v hodnotě několika miliard Kč je zároveň největším českým jaderným projektem v tomto desetiletí. ŠKODA JS v roli generálního dodavatele při plánovaných odstávkách postupně do roku 2009 nahradí zastaralý systém řízení novým digitálním. Druhým významným programem je **výroba pohonů řídicích tyčí pro regulaci výkonu reaktoru typu VVER**. Toto zařízení spolu s moderním řídicím systémem dodává ŠKODA JS hlavně na velký ukrajinský trh, analogické zařízení ale potřebují i české, slovenské a maďarské jaderné elektrárny. Třetí skupinou, která představuje významný podíl na tržbách společnosti, je **výroba kontejnerů pro transport a skladování vyhořelého jaderného paliva**. ŠKODA JS ve spolupráci s německým partnerem tyto kontejnery dodává společnosti ČEZ, a.s. a rovněž na trh v západní Evropě a v Litvě. Dosud bylo vyrobeno více než dvě stě kontejnerů.

K referencím z poslední doby patří výstavba závodu na úpravu zemního plynu v ruském Sosnogorsku. Tento nejaderný projekt „na klíč“ v hodnotě více než 100 milionů euro, byl uveden do provozu a předán zákazníkovi v prosinci 2004.

Významný je nárůst nových zakázek v oblasti servisu pro jaderné elektrárny, jejichž zařízení je potřeba pravidelně kontrolovat a v závislosti na délce provozu modernizovat. Pozornost se obrací na celý trh reaktorů VVER ve východní Evropě. Příkladem průniku do nového teritoria je podepsání kontraktu na provozní prohlídky tlakové nádoby reaktoru na jaderné elektrárně Metsamor v Arménii, které tým ŠKODA JS již také uskutečnil.

ŠKODA JS opírá své strategické záměry o dobrou znalost trhu, který potřebuje obnovit své jaderné kapacity. Po období útlumu v devadesátých letech minulého století se Evropa i americký kontinent vracejí k jaderné energetice. Důkazem je objednávka nového bloku pro Finsko nebo desítky nových žádostí o prodloužení licence k provozu amerických reaktorů. Obecně známé jsou rozsáhlé investiční záměry Číny, výstavbu jedenácti nových bloků v příštích 25 letech nyní oznámila Ukrajina.

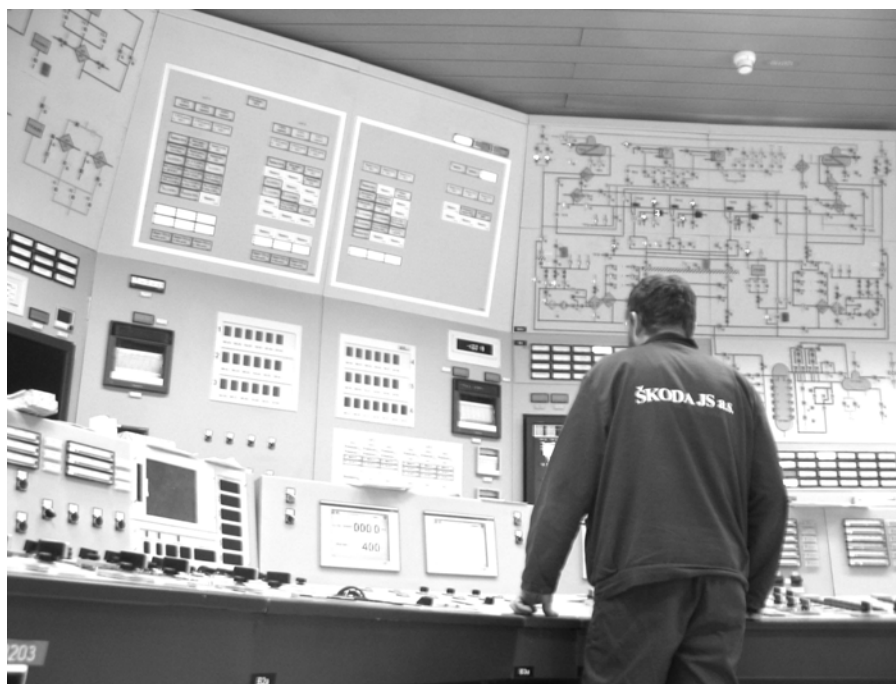
Inženýrský a výrobní potenciál zůstal ve společnosti zachován i v nelehkém období, které nebylo jaderné energetice příznivě nakloněné, a ŠKODA JS je dnes schopna jít do soutěže o nové investiční projekty a dodávky zařízení. Evidentním projevem důvěry ve schopnosti firmy je nedávno uzavřený kontrakt na dodávku vnitřních částí reaktoru EPR pro již zmiňovaný nový jaderný blok ve finské lokalitě Olkiluoto.

* josef.riha@skopda-js.cz

Po úspěšné závěrečné komplexní zkoušce v délce trvání 144 hodin byl 20. května 2005 mezi generálním kontraktorem ŠKODA JS, a.s. a zákazníkem ČEZ, a.s. podepsán protokol o převzetí nového modernizovaného systému kontroly a řízení SKŘ na třetím bloku Jaderné elektrárny Dukovany.

Obr. 1 Modernizovaný lineární krokový pohon řídicích tyčí LKP-M pro reaktory VVER 1000 – montáž bloku elektromagnetů

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

Pro mezisklad vyhořelého paliva v Dukovanech bylo vyrobeno šedesát kontejnerů typu CASTOR[®]440/84 (obr. 3). Na obr. 4 je sekce kompaktní mříže na skladování vyhořelého paliva pro Záporožskou jadernou elektrárnu.

Obr. 5

Obrázek 5 znázorňuje hlavice a patice pro čerstvé palivo VVER 440 finské JE Loviisa (zákazník f. BNFL).